

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis Barzaei Herovm Helvetiorvm Epistolae

Barzaeus, Johannes

Fribvrgi Helvetiorvm, 1657

7. Praefecti Rozenbergensis interemptionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13014

Nôrit posteritas, Patientia læsa furorem
 Induit, & justos dedit indignatio dentes,
 Quæ tibi (dum patrios repetis *Gualtere* penates,
 Ex Italâ tellure redux) volitante papiro,
 Nec tamen ambiguo volui narrare relatu.

Cuncta quidem Suico jam *Stauffackherus* in agro
 Audijt ore tenus, patrios defendere promptus
 Ingenuâ virtute focos. Hic Fæderis icti
 Ductor & Achitophel, dubijsque in rebus *Vlysses*
 Officiosus erit. Spirat mea dextera Martem,
 Pro Patriæ flammis, ipsos non lentâ per ignes,
 Atque, ubifata volent, medios ruiturâ per hostes.

A. B. C. Simlerus, lib. 1. Guilliman. 1. 2. f. 303.
 & seqq. aliq; passim. Acta hæc tragœdia Anno Christiano 1307.

VII.

ARGUMENTVM.

Prefectus *Vndervaldiæ Landenbergerus*
 Nobilem de *VVolfenschieß* arcis *Rozenbergensi*
 Vicarium præfecit, *Sarnensi* castro sibi met reserua-
 to. Is potestate tribunitiâ abusus, dum *Conradi Baum-*
gartneri ciuis *Subsiluani* coniugem, quam deperi-
 bat, ipso absente, ad amorem illicitum sollicitat, &
 ad balneum sibi preparandum compellit: à marito
 superueniente, impactâ quam gestauerat securi, in
 balneo ipso feritur, & lasciuie penas, præsentè sup-
 plicio soluit. Quæ omnia *Conradus* ipse ab uxore &
 interfecti famulis edoctus, *Patricio Lucernensi* expo-
 nit. Simlerus l. 1. fol. 35. Guillim. l. 2. c. 16.
 alij.

CONRADVS à BAVMGARTEN Subsiluanus,
LEODEGARIO à FLECKENSTEIN Lucernati.

De occisione Præfecti Rozenbergensis.

SI Tibi nulla meæ pariant fastidia chartæ,
Inter, ô, egregios, pars, generosa, Viros:
Excipe tranquillâ non vanas aure querelas,
E gremio patrij, quas tibi mitto, soli.
Tempora multiplicum serie calcata malorum
Viuimus, indignis obruimurque malis.
Nequitiaæ alternos patitur gens nostra furores,
Efferus hinc Phalaris præsidet, inde Cypris.
Commodus in pretio est, qui nostræ incommoda terræ
Optat, & injustas semper anhelat opes.
Eminet Aufidius; munitas *Clodius* arces
Occupat; in primo stat *Catilina* gradu.
Fanda, ne fanda suis sunt dissona legibus: Vdo
Iacturam armenti sustinet, Vlfo tori.
Ire per extentum dum plebes patria funem
Abnuit, ærumnis plaustra referta subit.
Turrigeris qui Castra habitant circumdata vallis,
Cuncta licere sibi, quæ libuêre, rati;
Materiem nostræ dudum tribuêre querelæ;
Conrado hæc iram præbuit, ira necem.
Præbuit ira necem, quam nostro offensa Tribuno,
Dextra inter patrios, intulit ista, focos
Patricium, fateor, fudit mea dextra cruorem,
Fædè attentatum fortiter ultra probrum.
Quæ tibi dum refero, terri desine: causam
Expedio breuiter sanguinis, atque necis.
Rozenbergiacum qui nuper Satrapa castrum
Rexerat, in claris census & ipse viris,
Dum sibi, dum nobis infamem aspergere labem,
Succensus Gnidiaæ, nititur, igne dex:
In sua funestos exciuit colla crabrones,
Pocula quæque alijs miscuit, ipse bibit.
Temporis ardor erat, multoque Hyperione feruens
Sirius æstiuos irradiabat agros.

Pecto-

Pectoris ardor erat, multaque libidine flagrans
Vnderwaldiacos, Praeses, obibat agros:
Qui Bachi ac Veneris cum urgente calore, vagantem
Non procul a nostrâ sisteret æde pedem,
Pulchra verecundo spectata est femina vultu,
Inter sollicitas officiosa manus:
Femina conspecta est, non læuo sidere nobis
Fædere legitimi jam sociata tori.
Grata quidem facie (desit jactantia verbo)
Florè pudicitiae sed magè grata suæ.
Hanc ubi Soradicus, vultu petulante, Cinædus
Ambit, & effreni luminis orbe legit;
Ecce Dionæo quantocyus aduolat arcu
Aliger, ac flammâ cinctus edace, Puer.
Letifer ille puer, qui condit melle venenum,
Qui captæ prohibet mentis habere modum;
Cote repente suas acuit candente sagittas.
Cuspideque amentem figit amante virum,
Usque adeò, ut castæ floremque decusque maritæ
Tentaret Cyprio commaculare probro.
Affinem interea me cura domestica filuam,
Incustoditâ, jussit inire, domo.
Silua petita fuit, frondes ubi subter opacas,
Frigida solares temperat umbra faces.
Improbus absentem simul atque Toparcha maritum,
Inque domo solam degere, cernit, heram.
Opportuna auidæ rimatur tempora flammæ,
Scrutaturque omnes, in sua furta, vias:
Ingenuique simul rupturus frena pudoris,
Conjuge jam viduos audet inire lares.
Audet & hospitij temeratis, aduena, sacris:
Pænè maritalem sollicitare fidem.
Instat amans, festoque sibi multumque calenti
Aptari instructis balnea, mandat, aquis.
Mandat & anxiferas Vulturno credere curas.
Atque vacillantem longiùs esse metum.
Namque hilarem luxisse diem, quo mutua possit
Fœdera jucundus conciliare torus.
Obstupet inuisam mulier perterrita pestem,

Ilicet ingenuas tincta rubore genas.
 Attonito sed enim premit omnem corde dolorem,
 Horret anhelantem præ tamen angue procum.
 Atque (ut femineo vis est quoque multa sub astu)
 Certè hodie victrix, inquit. amoris ero;
 Erudiamque orbem, Quis fallere possit amantem:
 Sedabunt reprobam balnea nostra sitim.
 Meraris efficiar, quæ mentem indura virilem.
 Assyrium, illæso plexit honore, ducem,
 Hæc tacitis meditata labris, clam Præside, mandat
 Conradum propero mox remeare gradu.
 Hospitibus flagrare domum. Studiosior inde
 Ancillæ famulas cœpit obire vices;
 Utque etiam ambiguis riualem ludere verbis,
 Et Fescenninos usque inhibere jocos:
 Quin etiam manibus nymphæum aptare, nec ullam
 In mandata proci cetera, habere moram,
 Instruitur jussu caldaria cella liquore,
 Ganeo sic structas laudat & intrat aquas:
 Hic quasi Campanæ recrearent corpora Baiæ,
 Lætitiâ plenos intonat ore sales.
 Et quoniam sua cuique deus fit dira libido;
 Vnus in ore salax, unus oberrat Hymen.
 Tuque, ait, O mulier, fruerè his suauissima thermis,
 Tu mecum hinc sociâ dilue corpus aquâ.
 Intempestiuas laxemus in otia curas,
 Utamurque datis, dum fauet hora, bonis.
 Fare age, & obstantes velocius exue vestes,
 Cumque timore ipsam pone repentè togam,
 Illa, Importunos tu verò facere Seruos
 Interim, & unâ alias, præcipe, obire plagas.
 Rara fides famulis. Dicto paretur, abitur:
 Verna per anticas cedit uterque fores:
 Dissimulans abitum posticâ, femina, portâ
 Exilit, ac varias itque reditque vias.
 Utque pudicitix ferat illibata triumphum,
 Eluso tacitam quærit amante fugam,
 Dum fugit & trepidat, Phaëthontis ab igne calentem,
 Conspicit, ac reducem læta salutatur herum.

Histo-

Historiamque omnem fufis narrare querelis,
 Deque laceffito multa referre toro.
 Obftupui, grefsumque hærens vocemque repressi,
 Percitus indignæ lubricitate rei,
 Inde quiritanti, Muliebrem fite tremorem,
 Mæchum ipfum in tumidis experiamur aquis.
 Pro tam peftiferâ lenonis febre, Galenus
 Nec queat ipfe parem, nec dare Cosmus opem,
 Incidenda suo grauis eft arteria ferro,
 Languori antidotum vena recifa dabit.
 Tectum igitur furtim limenque ingreffus, obefam
 Confpicor in thermis luxuriare feram.
 Confpicor in medijs fitientem Tantalum undis,
 Nec fedare fuam, me fine, poffe fitim.
 Ipfe metu attonitus, dum malleus urget & incus,
 Effugij haud ullum dum videt effe locum:
 Stamina ne rumpant tetricæ fatalia Parcæ.
 Inuocat unâ omnes cæli Erebi que deos;
 Aureaque immenfus promittit fecula votis,
 Et geminat pauidas, ingeminatque preces.
 Atqui ego, cui validam ftipauerat afcia dextram,
 Cui dederat ftimulos hinc pudor, inde furor:
 Excita cui multum duplicauerat ira calorem,
 Præfidis, armatâ, colla faluto, manu.
 Arma securis erant. Hæc indignata, proteruum
 Impetit, in monftro febricitante, caput; b.
 Atque paroxifmum violento exterminat icu
 Extinguens unâ flammam animamque viâ!
 Nempe gubernatas tam iniufto jure fecures
 Plectere quæ nôrat, fola securis erat.
 Illa quidem nobis, in frontem illifa Toparchæ,
 A Paphio immunem reddidit igne domum.
 Hic facti tenor eft, hæc fufi caufa cruoris:
 Commifere iftam bilis & ira necem,
 Fama fub hæc nostros incefhit multa penates,
 Terrore ac rigidis ftridula fama minis.
 Rozenbergiaci cædes inopina Vicari,
 Armabit cunctas in fera bella manus:
 Sufferet horrendas Conradi audacia pœnas,

Defendetque ferum gratia nulla reum.
 Si sapit, extremas Euro petet ocyor Alpes,
 Inque Lepontinis quæret asyla jugis.
 Longa Dynastarum manus est. Me verò nec ullus
 Terruit, hac vulgi garrulitate, metus.
 Sed neque *Sarnensi Landenbergerus* ab arce,
 In nostra ultrices intulit acta manus.
 Dissimilat, scelerisque pudet, famæque loquacis
 Perdita Lætheis nomine vellet aquis.
 Præfectorum acres ferit hæc infamia mores,
 Corroditque imos perpete verme sinus.
 Ne verò agnatis, turbæque refrager amicæ,
 Longiùs à patrio quæ jubet ire solo;
 Proxima sopitum simul ac Pallantias orbem
 Captârit croceis irradiare genis;
 Cedam equidem, profugusque; meis tantisper ab aris,
 Vt Iouis euitem tela, cauebo Iouem.
 Digrediar; *Sarnæque* iram, Satrapæque furorem,
 Atque intentatas, vincam abeundo, minas.
 Si tamen ulla meos vindicta petatur ob ausus,
 Area vindictæ stabit aperta nouæ.
 Et nî læua mihi mens est; Scelus hocce petulcum,
 Ipse Dynasta, scelus, si tueatur erit.

A. B. Guillimannus & Simlerus *in argumento ci-*
tati. Contigere hæc omnia apud Subsiluanos Anno Christi 1305.

VIII.

ARGUMENTVM.

Temporum injurias hostiumque insultus fre-
 quentissimos, cum *Vranij, Suitenses, ac Sub-*
siluani, diuinâ gratiâ mirabiliter, & virtute hero-
icâ fortiter superâssent: perpetuo tandem Fædere sese
inuicem deuinxerunt; certis conditionibus, in quas
Confoederati se obstringerent, præscriptis: quas
postmodum ipsas LVDOVICO IV. Bauaro, Rom.
Impera-